

2024-09-12 Nr. NV-2408

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1160; TAIS Nr. 24-12298(2)		DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KULTŪROS STATISTIKOS RENGIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Kultūros ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Oficialioji statistika Lietuvoje dėl sisteminių ribotumų negali pateikti objektyvios statistinės informacijos, parodančios Kultūros ir kūrybinių industrijų (toliau – KKI) kuriamą socialinę ir ekonominę vertę arba tokia statistinė informacija demonstruoja ženkliai mažesnes nei tarptautinių tyrimų lyginamąsias reikšmes, nors atskiri tarptautiniai tyrimai konstatuoja vieną sparčiausių Lietuvos KKI augimo tempų ES.

Šiuo metu nėra teisės aktų, reglamentuojančių **sistemišką kultūros ir KKI oficialiosios statistikos rengimą**. Teisės aktais reglamentuojamos tik gana siauros ir fragmentiškos bibliotekų, muziejų, kino gamybos veiklos ir oficialiosios statistikos rengimo sritys, neapimančios viso kultūros ir KKI sektoriaus (*Valstybės duomenų agentūros portale <https://osp.stat.gov.lt/> skelbiama statistinė informacija tik apie dalies kultūros įstaigų palydovines sąskaitas*), todėl toks fragmentiškas pavienių kultūros sričių statistikos rengimas neatitinka būtinų kultūros oficialiosios statistikos rengimo poreikių.

Atlikus valstybinį auditą „**Oficialiosios statistikos organizavimas**“, buvo nustatyta, jog dalis oficialiosios statistikos rengiama neturint pakankamo teisinio pagrindo, todėl Valstybės duomenų agentūrai pateikta rekomendacija: „1.2. Atsižvelgiant į oficialiosios statistikos sistemos centralizavimo galimybių ir naudos vertinimo rezultatus, parengti teisės aktų projektus ir / arba jų pakeitimo projektus dėl oficialiosios statistikos sistemos tobulinimo ir pateikti Vyriausybei“.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Bendradarbiaujant su Valstybės duomenų agentūra siekiama sukurti ir plėtoti statistinių duomenų rinkimo ir analizės sistemą, įgalinančią nuosekliai vykdyti KKI sektoriaus stebėseną, analitiką, užtikrinant kryptingą ir specifiškai KKI potencialą įgalinantį valstybės intervencijų į KKI sektorių planavimą, kiekybinį ir kokybinį situacijos ir investicijų rezultatų vertinimą.

Nutarimo projekto tikslas - sukurti tinkamą (šiuo metu trūkstamą) teisinį pagrindą, taip užtikrinant tęstinį ir platesnės apimties kultūros statistinių rodiklių rengimą, kurie yra būtini įrodymais grįstos kultūros politikos formavimui. **Siūloma pavesti:**

Valstybės duomenų agentūrai

- Atlikti kultūros srities – kultūros bei KKI sektorių palydovinių sąskaitų statistinį tyrimą, rengti ir skelbti makroekonominis rodiklius apie šių sektorių pridėtinę vertę, kuriamą produkciją, užimtuosius, eksportą, įmonių skaičių, kultūros ir KKI sektorių sukuriamą bendrojo vidaus produkto dalį, metodiškai vadovauti kultūros srities rodiklių rengimui ir tobulinimui;
- Atlikti kultūros įstaigų, nepriklausomai nuo kultūros įstaigos teisinio statuso ar juridinės formos, statistinius tyrimus, rengti ir skelbti statistinę informaciją apie šių kultūros įstaigų veiklą ir kt.

Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai:

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- Atlikti bibliotekų statistinius tyrimus, rengti ir skelbti statistinę informaciją apie bibliotekų veiklą; Lietuvoje publikuotų dokumentų leidybą pagal teksto kalbą, temas, paskirtį, išleidimo vietą, periodiškumą, prieinamumą.

(Siūloma, kad Nutarimas įsigaliotų 2025 m. sausio 1 d. Nutarimo papunkčiai, apimantys statistinę informaciją apie nekilm. kultūros paveldą, galerijas ir kūrėjus, įsigaliotų 2026 m. sausio 1 d.).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Preliminariais skaičiavimais, Valstybės duomenų agentūrai atliekant nuolatinis statistinius tyrimus, papildomas lėšų poreikis kiekvienais metais sudarytų apie 31 tūkst. eurų (reikalingas 1 naujas etatas).

STEBĖSENA

Statistiniai tyrimai, nurodyti Nutarimo projekte, bus įtraukti į Oficialiosios statistikos programos I dalį, kasmet tvirtinamą finansų ministro. Statistinė informacija skelbiama Oficialiosios statistikos portale pagal patvirtintą Oficialiosios statistikos kalendorių.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Rengiant Nutarimo projektą nuo 2022 m. buvo konsultuojamasi su KKI sektorių atstovaujančiais socialiniais partneriais – „Nacionalinės kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacijos“ atstovais. Nutarimo projektas buvo paskelbtas derinimui su suinteresuotomis institucijomis Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

- Be pastabų Nutarimo projektas suderintas su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka.
- Finansų ministerija pastabų, pasiūlymų Projektui neturi, tačiau atkreipia dėmesį, kad 2025–2027 m. maksimalių asignavimų limituose Valstybės duomenų agentūrai lėšos Projektui įgyvendinti nenumatytos. Todėl siūlo Projektą teikti Vyriausybei svarstyti, kai bus parengtas Lietuvos Respublikos 2025–2027 m. biudžeto patvirtinimo įstatymo projektas ir bus išspręstas papildomų lėšų skyrimo ar perskirstymo tarp asignavimų valdytojų klausimas.
- Valstybės duomenų agentūra (neskyrus papildomų asignavimų) siūlo projekte palikti tik Oficialiosios statistikos programos I d. esamus kultūros srities statistinius tyrimus, užtikrinant pakankamą statistinių tyrimų teisinį pagrindą (tačiau tuomet kultūros statistikos rengimas liktų fragmentiškas ir nepadengtų didelės dalies itin reikšmingos kultūros statistikos (apie nekilm. kultūros paveldą, galerijas ir kūrėjus).
- Su lydimąja medžiaga teikiama derinimo pažyma.

Projektas tikslintinas įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. rugsėjo 11 d. išvadoje NV-2397 pateiktus pasiūlymus.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Nomeda Poderienė

Socialinės politikos grupės patarėja